

Nr 229.

Godkänd av första kammaren den 22 maj 1918.

Godkänd av andra kammaren den 22 maj 1918.

Riksdagens skrivelse till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad lydelse av §§ 41, 69, 70 och 76 i förordningen den 21 mars 1862 om kommunalstyrelse på landet, §§ 8, 67, 68 och 77 i förordningen den 21 mars 1862 om kommunalstyrelse i stad, § 48 i förordningen den 23 maj 1862 om kommunalstyrelse i Stockholm samt §§ 11 och 50 i förordningen den 21 mars 1862 om landsting.

(Konstitutionsutskottets utlåtande nr 14.)

Till Konungen.

Genom en den 12 mars 1918 dagtecknad proposition, nr 194, har Eders Kungl. Maj:t under återopande av propositionen bifogat i statsrådet över civilärenden för samma dag hållna protokoll föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

- a) lag angående ändrad lydelse av §§ 41, 69, 70 och 76 i förordningen den 21 mars 1862 om kommunalstyrelse på landet;
- b) lag angående ändrad lydelse av §§ 8, 67, 68 och 77 i förordningen den 21 mars 1862 om kommunalstyrelse i stad;
- c) lag angående ändrad lydelse av § 48 i förordningen den 23 maj 1862 om kommunalstyrelse i Stockholm; samt
- d) lag angående ändrad lydelse av §§ 11 och 50 i förordningen den 21 mars 1862 om landsting.

De föreliggande förslagen innefatta ändringar och tillägg i kommunalförfattningarna dels avseende rätt att vidtaga rättelse i debitering av kommunalutskylder, dels med anledning av ändring i 1 kap. 1 § rättgångsbalken, dels ock slutligen föranledda av den nya fögderiförvaltningsorganisationen.

I förstnämnda hänseende har för det första föreslagits rätt för vissa myndigheter i kommunerna att hos Eders Kungl. Maj:ts befallningshavande, resp. överståthållareämbetet, göra framställning om rättelse av debiterings- och uppbördslängden på den grund, att debitering underlåtits eller skett till för lågt belopp (förordningarna om kommunalstyrelse på landet § 69, om kommunalstyrelse i stad § 68 och om kommunalstyrelse i Stockholm § 48). Vidare har föreslagits befogenhet för magistrat att på grund av gjord anmärkning mot debiterings- och uppbördslängden överflytta skattskyldighet från en person till en annan (förordningen om kommunalstyrelse i stad § 67) ävensom för Eders Kungl. Maj:ts befallningshavande, resp. överståthållareämbetet, att på grund av besvär eller sådan anmälan från kommunal myndighet, som ovan omnämnts, i det fall, att debitering finnes hava underlåtits eller ej skett till riktigt belopp, vidtaga erforderlig rättelse i debiteringen, liksom ock att överflytta skattskyldighet från en person till en annan (förordningarna om kommunalstyrelse på landet § 76, om kommunalstyrelse i stad § 77 samt om kommunalstyrelse i Stockholm § 48).

Eders Kungl. Maj:ts nu förevarande förslag, som närmast föranletts av en framställning från överståthållareämbetet, avser att råda bot för det enligt gällande praxis bestående missförhållandet, att personer kunna på grund av omständigheter, som ofta icke kunna förebyggas, undgå att till täckande av kommunens behov lämna det bidrag, som rätteligen borde av dem utkrävas. Det i Stockholm inträffade fall, som gav anledning till överståthållareämbetets framställning, refereras utförligt i propositionen. — Till undanröjande av berörda missförhållande skulle enligt förslaget de kommunala myndigheterna beredas tillfälle att, i de fall, då debiteringen så till vida varit felaktig, att kommunen genom densamma gått miste om inkomst, som rätteligen bort tillkomma den, erhålla rättelse i den felaktiga debiteringen. De föreslagna stadsgandena innefatta sålunda ökad möjlighet för kommunerna att i nu förevarande hänseende tillgodose sina intressen. Vad däremot den skattskyldige angår, skulle denne — i det fall att en felaktighet till hans nackdel begåtts — hädanefter som hittills vara hänvisad till att, inom viss kort tid efter längdens offentliggörande, göra anmärkning mot densamma; har dylik anmärkning ej skett, äger han ej rätt att mot den

av kommunalstämman resp. magistraten fastställda längden anföra besvär.

Riksdagen har icke kunnat undgå att fästa uppmärksamheten vid den skillnad, som sålunda enligt Eders Kungl. Maj:ts förslag uppkommer mellan kommunens och den enskildes rätt i förevarande hänseende. Det synes icke obilligt, att — i överensstämmelse med vad som gäller i fråga om det statliga uppbördsväsendet — jämväl de enskilde vinna större möjligheter att, där uppenbara misstag — felskrivning, oriktig summering eller dylikt — ägt rum och deras intresse så påkallar, erhålla rättelse i en felaktig debitering. Denna möjlighet torde lämpligen kunna skapas genom skälig modifiering i nu gällande bestämmelser angående de förutsättningar, under vilka anmärkningar och besvär över debiterings- och uppbördslängden få förekomma.

Emellertid är riksdagen icke beredd att framlägga förslag till för detta ändamål erforderliga ändringar i kommunalförfattningarna. Riksdagen finner sig icke dess mindre böra tillstyrka Eders Kungl. Maj:ts förslag; den av riksdagen vidrörda omständigheten synes nämligen vara av så ringa praktisk betydelse, att den icke bör stå i vägen för ett antagande av detsamma. Det torde emellertid kunna förutsättas, att Eders Kungl. Maj:t ägnar saken den uppmärksamhet, som den synes vara förtjänt av.

Med avseende på § 67 förordningen om kommunalstyrelse i stad anser sig riksdagen böra betona, att den, som genom magistratens beslut enligt denna paragraf i dess föreslagna lydelse blivit uppförd till utgörande av statsutskylder, vilka förut påförts annan person, givetvis äger rätt att i vanlig ordning över detta beslut anföra besvär, och att således de inskränkande bestämmelser, som gälla i avseende å rätten att anföra besvär beträffande debiterings- och uppbördslängden, icke kunna lända till förfång för ifrågavarande rätt.

Mot vad Eders Kungl. Maj:t i övrigt i propositionen föreslagit, har riksdagen icke funnit anledning till erinran.

Riksdagen har sålunda bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

Stockholm den 22 maj 1918.

Med undersätlig vörnad: